

Vědci už vědí, proč kukaččí mláďata v hnízdech vraždí

Miloslav Hradil

Tomáš Grim z Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého (PřF UP) v Olomouci patří do mezinárodního týmu vědců, kterým se podařilo rozluštit přes dva tisíce let starou záhadu, proč sotva narozené mládě kukačky obecné pozabíjí v cizím hnízdě své nevlastní sourozence živé či ve vejcích tak, že je vytlačí a shodí na zem. Když to totiž ne-

udělá hned, má později mnohem menší šanci na přežití.

„Že to kukačka dělá, se ví už od Aristotela, ale teprve teď jsme zjistili proč,“ řekl Právu Grim.

Výsledky práce, pod kterou je podepsán se svými kolegy z Maďarska, Velké Británie, Spojených států a Nového Zélandu, zveřejnilo před několika dny prestižní vědecko-medicínské periodikum Plos One.

Výzkumný tým během dvou-

leté práce v Maďarsku a Finsku zjistil, že kukačka může vytlačováním hostitelova potomstva strávit i celý týden, zvláště v hnízdech se strmými vnitřními stěnami. Pokud se jí však nepodaří stát se brzy po narození jediným obyvatelem hnízda, snižuje se její šance na přežití.

Je totiž vysílena náročnou prací a v konkurenci ostatních hladových holat často neobstojí.

(Pokračování na str. 5)

Vědci už vědí, proč...

Foto archiv

Čerstvě vylíhnuté mládě kukačky v hnízdě rehka zahradního.

(Pokračování ze str. 1)

„Je to úžasný sportovní výkon, jako by člověk vyhazoval pytel cementu z tři metry hluboké jámy. Kukačka je přitom tak zaujatá svojí věcí, že se ani nestará o okolí, a dokonce ani o potravu. Když to ale nezvládne, má například v hnízdě rehka jen poloviční šanci na přežití,“ podotkl Grim. Později, když s ostatními mláďaty bojuje o potravu, už podle něj nemá sílu konkurenci zlikvidovat.

Vědci také odpověděli na otázku, proč špinavou práci neodvede za kukaččí mládě jeho matka

v okamžiku, kdy vejce klade do hnízda hostitelů. Ti totiž téměř vždy odmítají pečovat o hnízdo s jediným vejcem, zatímco o jedno živé mládě se postarají.

Výzkum se uskutečnil v rámci mezinárodního projektu, který se snaží objasnit vztahy mezi hnízdními parazity a jejich hostiteli i na molekulární úrovni.

Tomáš Grim je prvním Čechem, jehož výše uvedený projekt je sponzorován prestižní nadací Human Frontier Science Program. Grim působí na katedře zoologie PřF UP v Olomouci.